

Hlas farnosti

ročník
XXXII.
č. 28
13. 7. 2025

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Z katechézy Benedikta XVI. o sv. Bonaventúrovi

Drahí bratia a sestry, dnes by som rád hovoril o svätom Bonaventúrovi z Bagnoregia. Priznám sa, že pri preberaní tejto témy pociťujem istú nostalgiu, pretože si spomínam na výskum, ktorý som ešte v mladom veku robil práve o tomto autorovi, ktorý mi je zvláštnym spôsobom blízky. Jeho poznanie výrazne poznačilo moju formáciu.

Narodil sa pravdepodobne v roku 1217 a zomrel v roku 1274, žil teda v trinástom storočí, v časoch keď sa kresťanská viera, hlboko zakorenená v európskej kultúre a spoločnosti, stala inšpiráciou pre nesmrteľné diela v oblasti literatúry, výtvarného umenia, filozofie i teológie. Medzi veľké postavy kresťanstva, ktoré prispeli k vytvoreniu tejto harmónie medzi vierou a kultúrou, sa radí práve Bonaventúra, muž činu a kontemplácie, muž hlbokkej viery i rozvážnosti pri riadení. Volal sa Giovanni da Fidanza. Jedna udalosť, ktorá sa mu prihodila, keď bol ešte chlapcom, hlboko poznačila jeho život. Zasiahla ho ťažká choroba a ani jeho otec – lekár – už nedúfal, že sa mu ho podarí zachrániť od smrti. Jeho matka preto prosila o pomoc sv. Františka z Assisi, ktorý bol krátko predtým vyhlásený za svätého. A Giovanni sa uzdravil.

Postava *Chudáčika z Assisi* sa mu stala ešte bližšou o niekoľko rokov neskôr, v Paríži, kam sa vydal na štúdiá. Získal titul *učiteľ umení*, ktorý by sme dnes mohli porovnať s maturitou na prestížnom gymnáziu. V tom období, tak ako mnohí iní mladíci jeho čias i súčasnosti, si položil dôležitú otázku: „Čo chcem urobiť so svojím životom?“ Uchvátený svedectvom horlivosti a evanjeliovej radikálnosti Menších bratov, ktorí prišli do Paríža v roku 1219, Giovanni zaklopal v meste na bránu františkánskeho kláštora a požiadal o prijatie do veľkej rodiny učeníkov sv. Františka. O veľa rokov neskôr vysvetľoval dôvody svojho rozhodnutia takto: vo svätom Františkovi a v hnutí, ktoré začal, spoznal dielo samého Krista. Takto písal v jednom liste adresovanom svojmu spolubratovi: „Vyznávam pred Bohom, že dôvodom toho, že som si zamiloval život blahoslaveného Františka, je to, že tento život veľmi pripomína samé začiatky a rast Cirkvi. Cirkev začala s jednoduchými rybármi, a neskôr sa zveládila vzdelanými a slávnymi učencami; náboženstvo blahoslaveného Františka nebolo ustanovené z múdrosti ľudí, ale samotným Kristom.“

A tak, okolo roku 1243, si Giovanni obliekol františkánske rúcho a prijal meno Bonaventúra. Hneď ho poslali na štúdiá. Navštevoval teologickú fakultu na Parížskej univerzite, kde absolvoval veľmi náročné študijné predmety. Dosiahol rozličné tituly, ktoré si vyžadovala akademická kariéra. Takto Bonaventúra študoval do hĺbky Sväté písmo a najdôležitejších teologických autorov. V kontakte s učiteľmi a študentmi, ktorí prúdili do Paríža z celej Európy dozrelo v ňom vlastné uvažovanie a duchovný cit mimoriadnej hodnoty, ktoré v nasledujúcich rokoch dokázal preniesť do svojich diel a kázní, čím sa stal jedným z najdôležitejších teológov v dejinách Cirkvi. Jeho dizertačná práca mala titul *Otázky o poznaní Krista*. Táto téma poukazuje na centrálnosť úlohy, ktorú Kristus vždy zohrával v živote a v učení svätého Bonaventúru.

Bonaventúra, i keď obklúčený odporom ostatných univerzitných profesorov, začal vyučovať na františkánskej teologickej fakulte. Aby odpovedal tým, čo boli proti žobravým reholiam (františkánom a dominikánom, poz. red.), napísal dielo nazvané „Evanjeliová dokonalosť“. V tomto spise poukazuje na to ako žobravé rehole, zachovávajúc sľuby čistoty, chudoby a poslušnosti, nasledujú rady samotného evanjelia. Odhliadnuc od daných historických okolností, učenie svätého Bonaventúru ukryté v jeho živote a diele zostáva stále aktuálne: Cirkev sa stáva jasnejšou a krajšou vo svetle vernosti svojmu povolaniu – a to najmä u tých svojich synov a dcér, ktorí nielen uvádzajú do praxe evanjeliové prikázania, ale z Božej milosti sú pozvaní poslúchať aj evanjeliové rady.

Konflikt sa aspoň na nejaký čas utíšil a vďaka osobnému zásahu pápeža Alexandra IV. Bol Bonaventúra v roku 1257 oficiálne uznaný za doktora a učiteľa Parížskej univerzity. Jednako sa však musel vzdať tohto prestížneho postavenia, pretože ho generálna kapitula jeho rehole práve v tom čase zvolila za generálneho predstaveného. Túto úlohu zastával s múdrosťou a oddanosťou 17 rokov: navštevoval jednotlivé provincie, písal bratom, občas prísne zasiahol, aby sa zabránilo neprístojnostiam. Keď Bonaventúra začal vykonávať svoj úrad, bolo potrebné konsolidovať rozmach rehole a dodať mu jednotu v duchu i konaní. Medzi nasledovníkmi svätého Františka sa objavovali rozličné spôsoby interpretácie jeho odkazu.

Generálna rehol'ná kapitula v Narbone v roku 1260 prijala a ratifikovala text navrhnutý Bonaventúrom, v ktorom boli zozbierané a zjednotené normy, určujúce každodenný život Menších bratov. Bonaventúra zozbieral z veľkou horlivosťou dokumenty, ktoré sa vzťahovali na *Chudáčika z Assisi* a pozorne vypočul spomienky tých, ktorí priamo poznali Františka. Z toho sa zrodila historicky veľmi solídna biografia svätca z Assisi *Legenda maior*, neskôr aj stručnejšia *Legenda minor*, a táto biografia sa tak stala oficiálnym životopisom svätého Františka.

Aký je obraz svätého Františka z pera svätého Bonaventúru? František je *alter Christus*, človek, ktorý náruživito hľadal Krista. V láske sa mu naplno pripodobnil. Tento ideál bol označený ako program pre Cirkev tretieho tisícročia ctihodným pápežom Jánom Pavlom II. v liste *Tertio Millenio ineunte*. Má ťažisko „v samom Kristovi, ktorého treba poznať, milovať a nasledovať, aby sme v ňom mohli žiť trojičným životom a pretvárať s ním dejiny až po ich zavŕšenie v nebeskom Jeruzaleme.“

V roku 1273 život svätého Bonaventúru prešiel ďalšou zmenou. Pápež Gregor X. sa rozhodol vysvätiť ho za biskupa a menovať kardinálom. Požiadal ho tiež, aby pripravil mimoriadne dôležitú cirkevnú udalosť: Druhý ekumenický koncil v Lyone, ktorý mal za cieľ obnoviť spoločenstvo medzi latinskou a gréckou Cirkvou. Danej úlohe sa venoval s plným nasadením, avšak nikdy neuzrel záver tohto ekumenického stretnutia, pretože zomrel ešte v čase jeho konania. Neznámy pápežský notár vtedy napísal na Bonaventúru chválospev: „Dobrá človek, prívetivý, zbožný, milosrdný, plný čností, milovaný Bohom aj ľuďmi... Boh mu naozaj daroval tú milosť, že všetci, čo ho uvideli, boli preniknutí láskou, ktorú srdce nemohlo ukryť.“

Prijmeme dedičstvo tohto svätého Učiteľa Cirkvi, ktorý nám pripomína zmysel nášho života nasledujúcimi slovami: „Na zemi... môžeme kontemplovať Božiu nesmiernosť prostredníctvom uvažovania a obdivu; v nebeskej vlasti, naopak, prostredníctvom videnia, keď sa staneme podobnými Bohu, a prostredníctvom vytrženia... vstúpime do Božej radosti.“

(Zdroj: www.tkkbs.sk; skrátené a upravené)

OZNAMY NA 15. NEDEĽU V CEZROČNOM OBDOBÍ

15. 7.	Utorok	Sv. Bonaventúra, biskup a učiteľ Cirkvi, <i>spomienka</i>
17. 7.	Štvrtok	Sv. Andrej Svorad a Beňadik, <i>pustovníci, spomienka</i>
20. 7.	Nedeľa	ŠESTNÁSTA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Ostatné dni sú férie Cezročného obdobia.

- **Bratia karmelitáni pozývajú na slávenie Panny Márie Škapuliarskej.** V stredu 16. júla budú slávnostné sväté omše – v Starých Horách o 18.00 hod. a na Urpínskej kalvárii o 18.30 – pri ktorých bude možné prijať škapuliar.
- **Počas prázdnin spovedáme pol hodiny pred večernými svätými omšami,** teda od 16.00 do 16.25 hod. V doobedňajších hodinách sa počas týždňa spovedá v Katedrále. Prosíme vás, aby ste sa podľa toho zriadili. Vopred ďakujeme za pochopenie a prajeme vám požehnané leto.

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbместо.fara.sk e-mail: fara.bb.место@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesova I, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzavierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		